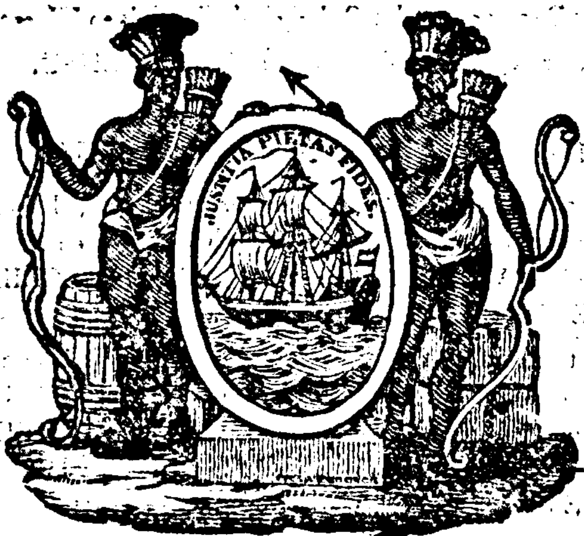
A°. 1840. N°. 70.

DINGSDAG, DEN 1sten SEPTEMBER.

Surinaamsche Courant.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 28 *Augustus* 1840.

(31835) JOHAN MARTIN ANDREAS NEUMANN, heeft behoorlijke aanteekening gedaan, van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 28 *Augustus* 1840.

(32017) Alzoo FERGUS CARSTAIRS, zoo voor zich, als in deszelfs qualiteit van gemagtigde van JOHANNA ELISABETH SAELTSER, GEORGE STEWARD CARSTAIRS en JAMES CARSTAIRS, Eigenaren van de Plantaadje *Caledonia*, gelegen aan de rivier beneden *Saramacca*, zich bij rekeste aan Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal heeft geadresseerd, met verzoek om de Slavin MARY, van gemelde Plantaadje af- en op de privé-namen van de Eigenaren te mogen doen overschrijven, ten einde haar den schat van vrijdom te schenken.

Zoo is het, dat Zijne Excellentie goedgevonden heeft, alvorens hierop te disponeren, op te roepen al degenen welke vermeenen mogten eenige redenen te hebben, zich hiertegen te verzetten, om binnen den tijd van *veertien* dagen, na de dagteekening dezer, van hun vermeend regt of pretentie ter Gouvernements Secretarij aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tijd, door den Gouverneur Generaal zoodanig worden gedisponeerd, als bevonden zal worden te behooren.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

Gouvernements Secretarij.

PARAMARIBO, *den* 31 *Augustus* 1840.

Bij resolutie van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal, van den 20sten dezer maand, No. 1119. zijn aan REINHARD JOHAN GOLLENSTEDE, geboren op den 16den Julij 1821, verleend BRIEVEN VAN HANDLIGTING, onder bepaling dat hij voor het bereiken van den vollen ouderdom van *Drie en Twintig* Jaren, geene onroerende Goederen zal mogen verkoopen of veralieneren zonder daartoe van den *Pupillairen Raad* autorisatie te hebben verkregen, noch uitstaande kapitalen zal mogen opzeggen, zonder toestemming van zijnen Voogd.

De Gouvernements Secretaris,
G. S. DE VEER.

FREDERIK WILLEM III.

(VERVOLG VAN No. 69.)

Haugwitz had tot genoegen van zijnen den vrede opprijs stellenden Koning onderhandeld, en daar het kabinet van Berlijn weder de grondstellingen van dezen staatsman naderde, zoo vond hij zich van de zijde des Konings met het volste vertrouwen vereerd, en de Vorst schonk hem, in stede van Hardenberg, de portefeuille van buitenlandsche zaken weder. Doch de Koning zag zich daardoor op nieuw aan de oude en nu ingewikkelder gewordene moeijelijkheden blootgesteld. Na de vermoediging met der daad van de Pruissische adelaren door den jeugdigen Franschen arend, bleef er eene groote tegen Frankrijk gestemde partij in zijn land; daarbij geraakte Pruisen, wegens de bezitneming van Hanover, met Engeland in hevige spanning, de Engelsche regering schreef de vijandelijkste maatregelen tegen Pruisen voor. Ergelijk was het, dat Frankrijk in het eigen oogenblik met het kabinet van St. James over den vrede handelde. Lucchesini deed zich nu vooral als de vijand der Franschen kennen, en beweerde dat deze, te gader met Engeland en de twee groote vastelands-mogendheden het lot van Polen aan Pruisen voor behielden.

De nog steeds vredelievende Frederik Willem, in de grootste verlegenheid gebragt, wilde het uiterste beproeven, om in dezen baijert licht te bekomen, en Haugwitz moest nu eene reis naar Napoleon doen, om zich opheldering te verschaffen nopens de betrekkingen, waarin zich Frankrijk en Pruisen werkelijk bevonden. Haugwitz was, waarschijnlijk, reeds in zijne onderhandelingen gevorderd, en alles beloofde een gunstig einde. Doch zijne afwezigheid gaf aanleiding, dat het wantrouwen van Pruisen tegen Frankrijk in den hoogsten trap vermeerderde. De jeugdige prins Lodewijk Ferdinand was de ziel der oorlogs-partij en deze zoo sterk geworden, dat Frederik Willem daaraan moest toegeven. Onder geene gunstige voorteekenen bij den val van Oostenrijk en toen de Russische vanen reeds weder verre van Duitschland wapperden, zeide de Koning den vrede op. Hij vorderde gebiedend dat de Fransche legers den veroverden bodem van Duitschland zouden ontruimen. Het was stout den zegevierden veroveraar de vrucht zijner overwinning af te eischen; staatkundig was het niet, vooral niet, omdat het Pruisische leger in zorgelijken staat was. Napoleon toonde eerst nog zekere edelmoedigheid; als of hij, van de minderheid zijns vijands bewust, dezen niet wilden verpletten. In het hart was hij willigt verblijd zich met den nazaat van den grooten Frederik en de eens zoo geduchte Pruisen te kunnen meten.

Het was 9 October 1806, dat de Koning zijn manifest uit Erfurt dagteekende, waarin hij de beweegredenen tot den oorlog blootlegde, en de proclamatie aan zijn leger rigtte, hetwelk door een Saksisch corps, onder den Prins van Hohenlohe, werd versterkt. Dat leger was vrij talrijk maar daaraan ontbrak eenheid, daarenboven had hetzelve niet meer, gelijk het Fransche, de hebbelijkheid van den strijd. Eindelijk heerschte er zoo min voorzorg, bij de toebereidselen tot dezen krijg, dat 13 October den dag vóór dat Pruisens lot beslist zou worden, volgens de verklaring door het hoofd van den algemeenen staf aan den Hertog van Brunswijk afgelegd, het leger gebrek aan brood en fourage had en slechts schaars van oorlogsbehoeften was voorzien! Het was onder zulke voorteekenen, dat die veldtogt geopend werd, welke zoo kort van duur, maar zoo noodlottig voor Pruisen zou zijn.

Den 8sten October begonnen de Pruisen de vijandelijkheden, door het overtrekken van de Sale. Des anderendaags werd eene hunner afdeelingen verslagen door den Prins van Ponto-Corvo, thans Koning van Zweden, den 10den vond den Prins Lodewijk-Ferdinand, bevelhebber der voorhoede, bij Saalfeld den dood, dien hij scheen te zoeken; en den 14den scheen de slag van Jena het lot der Pruisische monarchie te hebben uitgemaakt. De Koning legde op dezen voor hem noodlottigen dag de allergrootste onverschrokkenheid aan den dag; twee paarden werden onder hem doorschoten en hij kreeg een kogel door zijn gewaad. Nooit had een nederlaag beslissender gevolgen. De Hertog van Brunswijk sneuvelde. De Prins van Hohenlohe, van zijne ruiterij afgesneden, werd gedwongen te kapituleren; andere afdeelingen hadden hetzelfde lot (zoo men weet, nam onze Koning aan dezen Pruisischen krijg deel, en moest dezelve den grijzen Mollendorf naar Erfurt volgen. »Door ouderdom, door het ongeluk zijner armee en eene wonde, geheel nedergeslagen en moedeloos, wilde de, eens gelukkige en beroemde veldheer van geene verdediging, die ten minste eene sterke afdeeling van het vijandelijke leger onder Murath, nog verscheiden dagen had kunnen keeren en ophouden, iets hooren. De prins had het verdriet om, volgens het bevel van zijnen chef, nu ook de kapitulatie te moeten onderteekenen, waarbij hij met het gansche corps krijgsgevangenen werd genomen." Zie Arnoldi.)

De vestingen, die den overwinnaar nog hadden kunnen ophouden, en den Pruisen gelegenheid tot herzameling geven, waren zoo slecht voorzien, en de werken van eenige derzelve waren zoo verwaarloosd, dat schier geen wederstand konden bieden. Verwarring, ontzetting, grepen allen aan, en openden Napoleon de poorten van Berlijn, waar zijne hand den degen van Frederik aanvatte.

Gansch Europa was versteld bij het aanschouwen van een' zoo snellen val. Frederik-Willem scheen echter niet gansch hopeloos. Hij deed stappen tot vrede-handelingen; niet zonder moeite verkreeg hij eene wapenschorsing, die den 6den Nov. te Chorlottenburg geteekend, doch door Napoleon niet bekrachtigd werd, onder voorwendsel, dat een deel der Pruisische gewesten door Russische troepen bezet was. Men moest alzoo op nieuw tot de wapenen de toevlugt nemen; alleen Blücher was in staat den ouden roem der Pruisische vanen te handhaven. Maar ook hij moest, na eene langdurige en kloekmoedige verdediging, bukken.

Zoo groote en onvoorzione rampen trof-

fen den Monarch tot in het diepste zijner ziel; zij sloegen zijnen moed echter niet ter neder. Hij legde aan zijn volk het onheil, dat den staat getroffen had, ten volle open; zoo mede gaf hij aan hetzelve kennis van de onderhandelingen, waartoe hij de toevlugt had genomen.

Dit was hem de harten van alle vaderlandslievende Pruisen verzekeren.

De Koning deed voorts eenige officieren, die de hun toevertrouwde vestingen te ligtvaardig hadden overgegeven, straffen; bluschte het vuur uit van inwendige beroering, door de Franschen aangestookt; het oorlogstooneel werd naar de opgestane Poolsche gewesten van Pruisen overgebragt; Rusland wederstond nog eenige maanden den veroveraar; de schrikkelijke slagen van Eylau en Friedland (14 Junij 1807) werden gestreden, en het traktaat van Tilsitt vernietigde voor het oogenblik alle hoop voor Pruisen. Bij dat verdrag, hetwelk den 8sten Julij 1807 werd getroffen, verloor de Pruisische monarchie schier de helft harer bevolking; opgevende hare landschappen Oost-Vriesland, Paderborn, Munster, Hanover, Osnabruck, Nieuw Oost-Pruisen, een groot deel van West-Pruisen en nog veel meer. Eindelijk erkende de Koning van Pruisen het koningrijk Westfalen en het groothertogdom Warschau, meestal uit de oude Pruisische gewesten bestaande. Rusland werd zelfs ten koste zijns Pruisischen bondgenoots, vergroot. Onder andere drukkende bepalingen, moest Pruisen zijne havens voor den Britschen handel sluiten; en er bleven, onder verschillende voorwendsels, nog Fransche leger-afdeelingen in het land.

De Koning verliet 27 December 1808 de stad Koningsbergen en begaf zich met de Koningin en zijne twee zoonen naar Petersburg, alwaar hij 7 Januarij aankwam. Hij vertrok van daar den 31sten der zelfde maand, na er het vleijendst onthaal genoten te hebben, en 23 December 1809 kwam hij in Berlijn weder. Ter neêr gedrukt door zijne rampen en het droevig lot zijns lands; in zijne eigene hoofdstad als blootgesteld aan de beschimping der verwinnaren, vond Frederik-Willem geene andere troost dan in den boezem zijns gezins en in de liefde, welke zijne onderdanen hem bewezen. Hij was nu onvermoeid werkzaam om der monarchie eene nieuwe regeling te geven, overeenkomstig den voortgang der verlichting en de behoeften en wenschen des volks. De bewindvoerders voelden, ofschoon wat laat, dat zij alles moesten inspannen, om aan het Hoofd van den staat, die verkleefdheid van de groote meerderheid des volks te verzekeren, welke het grootste en hechtste bolwerk van eenen staat is. De Baron van Hardenberg bij de ondervinding ter schole gegaan, was de eerste om de handen tot opbouw te bieden.

(Vervolg hierna.)

Publieke Veilingen.

Ter Kastelenije van het Geregtshof.

Vrijdag, den 21 Augustus 1840.

Het HUIS en ERF, aan de *Maagdenstraat*, La. C. No. 158; aankomende ELIAO NAHAR. *f* 5000. — J. A. JACOTT Jr.

Het GOUD- en ZILVERWERK, aankomende ELIAO NAHAR, heeft opgebragt *f* 395,95.

De zes koppen *SLAVEN*; aankomende den Boedel J. D. VALLENTIJN, zijn verkocht voor eene som van *f* 6.425.

Ten huize van den Vendumeester
M. A. KEIJSER.

Vrijdag, den 21 Augustus 1840.

De Plantaadje BERGERAC, cum annexis, gelegen in rio *Commewijne*, met derzelver GEBOUWEN, vijf koppen SLAVEN, enz. *f* 3500. — MARIA VAN DER STRATEN, Echtg. van J. F. HALFHIDE.

Bij het Departement der Onbeheerde Boedels en Weezen.
Door den Vendumeester M. A. KEIJSER.

Woensdag, den 26 Augustus 1840.

Het HUIS en ERF, aan de *Oranjestraat*, bekend onder Nieuwe Wijk La. A. No. 103 en Oude Wijk La. A, No. 55. *f* 2750. — Wed. EZECHIEL BAREND geb. JACOBS.

Het ERF, aan den *Waterkant*, bekend onder Nieuwe Wijk La. A. No. 103 en Oude Wijk La. A. No. 89, met de daaropstaande ZIJGEBOUWEN en STEENEN KEUKEN. *f* 2200. — SIMCHA MOZES DE MEZA.

Beiden aankomende den Boedel EZECHIEL BAREND.

Een OPSTAL, staande op het Erf aan de *Hoogestraat*, bekend onder N. W. L. E No 466; toebehoorende den Boedel BEBE van BERRENGER. *f* 220. — PIETER VAN LEEUWEN.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 27sten dezer, het Schip *Atalante*, Kapt. J. J. Brouwer, hebbende 60 dagen reis.

Den 28sten, het Schip *Koophandel*, Kapt. F. Popken, hebbende 60 dagen reis.

Idem, het Schip *Harmonie*, Kapt. J. Addicks, hebbende 60 dagen reis. — Allen van Amsterdam.

UITGEKLAARD.

Den 26sten, het Schip *West Indien*, Kapt. J. J. Boon, naar Amsterdam; lading: 454 vaten Suiker, 74 balen schoone Katoen, 4 vaten heele Koffij, 63 pies Hout, 1 kist Indigo en 8 vaten Rijst.

Advertentiën.

Op aanstaande Zaturdag den 5den dezer, des morgens ten *half zes* uur, zal de gewone Exercitie met de BRANDSPUITEN No. 1, 2, 3 en 4 plaats vinden.

Paramaribo, den 1 September 1840.
De Adjunct Opper-Brandmeester,
J. P. L. WEIMANN.

TOONEEL-GENOOTSCHAP

THALIA.

Buitengewone Representatie,

TEN BÉNÉFICE VAN DE ACTERENDE DAMES.

WOENSDAG, 9 SEPTEMBER 1840.

DE DOCHTER VAN DEN VREK;
Tooneelspel, in twee Bedrijven.

EN NA HETZELVE:

DE EERSTE BRUIDSDAG;
Blijspel in twee Bedrijven.

De aanvang *precies* ten zeven ure.

De DIPLOMAS voor het abonnement voor het loopende jaar, zullen OP DIEN AVOND niet geldig zijn. De Inteekenaren behouden echter de voorkeur op hunne zitplaatsen, mits zij, daarvan gebruik willende maken, zich aanmelden ten huize van den SECRETARIS, uiterlijk tot Zaturdag, den 5 September e. k.

De Entrée-Billetten zullen op den dag der vertooning verkrijgbaar zijn in het *Tooneel-Gebouw*, alwaar tevens op dien dag, de overblijvende zitplaatsen, zullen kunnen worden besproken. (32071)

De Secretaris,
H. F. WESENHAGEN.

F. J. BINZ

heeft ontvangen per Kapts. KLINT en POPKEN:

BOTER, KAAS, HAM, RAAP- en PATENT OLIE, GENEVER, Selters- en Heppingerwater.

Lakensche JASSEN en ROKKEN van differente kleur, zwarte Casimieren PANTALONS en VESTEN, zwart-, blaauw-groen- en brons LAKEN en PERUVIENNE, EVERLASTING en MERINOS, wit garen Atlas Dril, wit Calico's en Neteldoek, Vilten Mans HOEDEN, SIGAREN, TABAK, enz. enz.

Extra fraaije FORTE PIANO'S van Maghonie- en Notenboomenhout, met Engelsche verbeterde Mechanique- en Metalique Platen. (31242)

C. A. RICHTER

heeft ontvangen per het Schip *Wilhelmina* Kapt. J. N. KLINT; en biedt te koop aan:

Fijne zwarte vilten en witte Eng. Castoren Manshoeden, Petten, Mans Laarzen, Mans en Jongens, hooge-, lage-, verlakte-rompen kleed SCHOENEN, gekleurde Steffen, Dames Laarsjes, gekleurde Steffen, lederen en verlakte Dames, Meisjes en Kinder SCHOENEN, gekleurde Dames en Heeren PANTOFFELS. Lijn Olie en aangemaakt Loodwit; Schrijf-, Post- en Olifantspapier, Pergament, KANTOOR-BOEKEN en verdere SCHRIJFBEHOEFTENS; een *fraai* Assortiment in zilver en staal gemonteerde *Convexe* en *Concave* BRILLEN, dito *blaauwe* en *groene* Conservatie-Brillen, geklost *ijzerdraads* Visschersgaren, Vischlijnen, Raamkoord en Slaglijnen.

Rozijnen, Amandelen, Pruimedanten, Krenten, Olijven en Macaronie in stoopen, *Moutarde de Maille en fijne fransche* AZIJN in fleschen, *Fromage de Gruières*, Limburgsche KAAS en vele andere GOEDEREN, meer. (31243)

Paramaribo, den 24 Augustus 1840.

J. J. Ooijkaas Jr.

heeft ontvangen per Kapt. K. B. DE WEERD:

DAKPANNEN, TIGCHELS en LEIJEN. (32070)

Paramaribo, den 25 Augustus 1840.

Schepen in Lading.

Naar Amsterdam:

Het gezinkt Kofschip *Antonia*, Kapt. E. Speelman. Adres bij J. L. Gellee.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip *Maria Frederika*, Kapt. Klaas Boeles de Weerd. — Adres bij Gebroeders Reijs.

Het gekoperd driemast Galjootschip *Wilhelmina*, Kapt. J. N. Klint. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het gekoperd tweedeks Fregatschip *Ida Jonge Lodewijk Anthonie*, Kapt. R. Tjebbes. — Adres bij C. J. Leijsner.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Astrea*, Kapt. J. A. de Lang. — Adres bij J. L. Gellee.

Het Nederlandsch gekoperd tweedeks Barkschip *Suriname*, Kapt. R. van der Meij. — Adres bij J. L. Gellee.

Het gekoperd tweedeks Barkschip *Sophia Cicilia*, Kapt. J. C. Radeloff. — Adres bij Kenswil en Co.

Het gekoperd Schooner Kofschip *de Harmonie*, Kapt. J. Addicks. — Adres bij Gebrs. Reelfs.

Ter Drukkerij van Fuchs & Camps.